

Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης 2022

Πρόγραμμα Εκδηλώσεων 10 - 16 Οκτωβρίου 2022

Δευτέρα 10 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Συντήρηση εικόνων στο Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ξενάγηση του κοινού στο εργαστήριο συντήρησης εικόνων - ξυλογλύπτων του Μουσείου.

Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει από κοντά τα στάδια εργασιών συντήρησης σε αντικείμενα που προετοιμάζονται για τους σκοπούς προσεχούς περιοδικής έκθεσης.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρες ξεναγήσεων: 10:00 και 11:15 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Μέθοδοι συντήρησης και ανάρτησης των αποσπασμένων τοιχογραφιών στο Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ξενάγηση στη μόνιμη έκθεση του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου όπου θα παρουσιαστούν περιπτώσεις συντήρησης τμημάτων τοιχογραφίας οι οποίες εκτίθενται.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρα ξενάγησης: 10:00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Εξερευνώντας τη συντήρηση μέσα στο Αρχείο

Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας

Το εργαστήριο συντήρησης του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας θα παρουσιάσει τη λειτουργία του, δίνοντας στο κοινό τη δυνατότητα να γνωρίσει το υλικό και τις σχετικές εργασίες που πραγματοποιούνται για τη συντήρησή του. Θα τονιστεί η σημασία της συντήρησης μέσα στη δομή του Αρχείου.

Θα πραγματοποιηθεί ξενάγηση στους χώρους του Ιστορικού Αρχείου, στα αρχειοστάσια και στους εκθεσιακούς χώρους.

Τόπος: Εργαστήριο συντήρησης Ιστορικού Αρχείου Εθνικής Τράπεζας, 3ης Σεπτεμβρίου 146, Αθήνα

Ώρες ξεναγήσεων: 09:00πμ – 11:00πμ, 12:00μμ – 14:00

Δήλωση συμμετοχής στο 2108807784, Μυρτώ Βουλέλη, Ανθή Θεοδωροπούλου

Η συνεισφορά των διαγνωστικών επιστημών στη συντήρηση έργων τέχνης

Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου

Ομιλία για το ευρύ κοινό του Καθηγητή Peter Vandenberg, του Τμήματος Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Γάνδης, με θέμα τη συνεισφορά των θετικών επιστημών στη συντήρηση έργων τέχνης, καθώς και μία μικρή παρουσίαση της συνεργασίας των δύο ευρωπαϊκών φορέων (Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου και Πανεπιστήμιο Γάνδης).

Τόπος: Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, Λεωφ. Βασ. Κων/νου 50, Αθήνα

Ωρα: 12.00

Δήλωση συμμετοχής στο 2144086201

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς και γνωρίζουν τον Ναό του Ηφαίστου, παρατηρούν και μαθαίνουν μύθους.

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συνανηκόντα μαρμάρια θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση).

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ωρα: 10:00-12:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Ελάτε να περπατήσουμε με τον Άρη το βατραχάκι στον Αρχαιολογικό Χώρο του Λυκείου που δίδαξε ο Αριστοτέλης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οργανωμένες σχολικές ομάδες νηπίων και στην Α' τάξη Δημοτικού έως 25 παιδιά με τουλάχιστον 2 συνοδούς.

Τα παιδιά ευαισθητοποιούνται σε θέματα διατήρησης/συντήρησης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αντικειμένων. Με εργαλείο τον εποικοδομητικό διάλογο και το παιχνίδι έρχονται σε επαφή με:

τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου, το φυσικό του περιβάλλον και συγκεκριμένα τη βλάστηση της Αττικής γης τον Αριστοτέλη, έναν από τους σημαντικότερους φιλόσοφους/πανεπιστήμονες του κόσμου, τον τρόπο σκέψης και επιστημονικής παρατήρησής του και τις μεθόδους διδασκαλίας του (περιπατητική) τις αρχές της φιλοσοφίας και τους τρόπους/τόπους διδασκαλίας στην Αρχαία Ελλάδα

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Λυκείου του Αριστοτέλη

Ωρα: 9:30-11:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο 6974812225 - Μάρθα Αθανασιάδου και 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

ΔΑΦΙΑ ΛΕΣΒΟΥ

Παρουσίαση των εργασιών συντήρησης στο πλαίσιο του έργου: “Συντήρηση ξυλόγλυπτου τέμπλου Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Δαφίων Λέσβου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

Το κοινό και οι μαθητές (Λυκείου) θα μπορούν να παρακολουθήσουν τις εργασίες συντήρησης στο συγκεκριμένο μνημείο. Επίσης, θα αναρτηθεί πόστερ στον προαύλιο χώρο του Ι.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Δαφίων από 10-16 Οκτωβρίου.

Η δια ζώσης επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο αριθμό ατόμων, απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής.

Τόπος: Ι.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Δαφίων Λέσβου

Ώρες: 9.00 – 13.00

Δήλωση συμμετοχής στο 2251026241, κα Ειρήνη Προβάτου

ΚΟΖΑΝΗ

Λίθος: από τα αρχαία εργαλεία στο σύγχρονο laser

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Προβολή βίντεο σχετικά με τον καθαρισμό μαρμάρινων και λίθινων αντικειμένων που ανήκουν στην ΕΦΑ Κοζάνης, με Laser που διαθέτει η Υπηρεσία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Στην Αίθουσα Ε΄ εκτίθενται έργα πλαστικής με αγάλματα, στήλες και αρχιτεκτονικά μέλη σε μάρμαρο και λίθο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να δουν από κοντά τα αποτελέσματα των εργασιών Συντήρησης που έχουν ολοκληρωθεί και να εκφραστούν μέσω της ζωγραφικής.

Στον Αύλειο χώρο, όπου εκτίθενται αντίγραφα αυτών των εκθεμάτων θα υπάρχει η δυνατότητα οι μαθητές να γίνουν οι ίδιοι Συντηρητές, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του Συντηρητή.

Τόπος: Αιανή Ν, Κοζάνης

Ώρες: 09:00 – 10:30 & 11:30 – 13:00

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Γνωριμία με το εργαστήριο συντήρησης βιβλίων και χαρτών αντικειμένων στο Ιμαρέτ, της ΕΦΑ Ροδόπης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης

Θα πραγματοποιηθεί ξενάγηση στο χώρο του εργαστηρίου και γνωριμία με τα υλικά, τα εργαλεία και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για τη συντήρηση βιβλίων και χαρτών και αντικειμένων. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν, θεωρητικά και πρακτικά, βασικές μέθοδοι και στάδια συντήρησης σε επιλεγμένα κειμήλια της εκκλησιαστικής συλλογής. Η δράση θα συνοδεύεται από εποπτικό οπτικοακουστικό υλικό για την ολοκλήρωση της εμπειρίας των επισκεπτών.

Τόπος: Εργαστήριο συντήρησης βιβλίων και χαρτών αντικειμένων, Ιμαρέτ Κομοτηνής

Ώρες ξεναγήσεων: 09:00- 11:00, 12:00- 14:00

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Παρουσίαση των εργασιών συντήρησης στο πλαίσιο του έργου: “Συντήρηση εξωτερικών στοιχείων και όψεων Ι.Ν. Αγίου Θεράποντα Μυτιλήνης”

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

Κατά τη διάρκεια των Ευρωπαϊκών Ημερών Συντήρησης από 10 έως 16/10/2022 θα αναρτηθεί πόστερ στον προαύλιο χώρο του Ι.Ν. Αγίου Θεράποντα Μυτιλήνης που θα απεικονίζει τα στάδια εργασιών συντήρησης της Βόρειας όψης του Ναού.

Τόπος: Ι.Ν. Αγίου Θεράποντα Μυτιλήνης

Τρίτη 11 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς και γνωρίζουν τον Ναό του Ηφαίστου, παρατηρούν και μαθαίνουν μύθους.

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συνανήκοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση).

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ώρα: 10:00-12:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Ελάτε να περπατήσουμε με τον Άρη το βατραχάκι στον Αρχαιολογικό Χώρο του Λυκείου που δίδαξε ο Αριστοτέλης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οργανωμένες σχολικές ομάδες νηπίων και στην Α' τάξη Δημοτικού έως 25 παιδιά με τουλάχιστον 2 συνοδούς.

Τα παιδιά ευαισθητοποιούνται σε θέματα διατήρησης/συντήρησης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αντικειμένων. Με εργαλείο τον επικοινωνιακό διάλογο και το παιχνίδι έρχονται σε επαφή με:

τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου, το φυσικό του περιβάλλον και συγκεκριμένα τη θλάση της Αττικής γης τον Αριστοτέλη, έναν από τους σημαντικότερους φιλόσοφους/πανεπιστήμονες του κόσμου, τον τρόπο σκέψης και επιστημονικής παρατήρησής του και τις μεθόδους διδασκαλίας του (περιπατητική) τις αρχές της φιλοσοφίας και τους τρόπους/τόπους διδασκαλίας στην Αρχαία Ελλάδα

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Λυκείου του Αριστοτέλη

Ώρα: 9:30-11:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στα 6974812225 - Μάρθα Αθανασιάδου και 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Ξενάγηση στο Εργαστήριο Συντήρησης

Τμήμα Συντήρησης Ανασκαφών Αρχαίας Αγοράς, Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα (Α.Σ.Κ.Σ.Α.)

Παρουσίαση του εύρους των εργασιών συντήρησης που πραγματοποιούνται στο εργαστήριο συντήρησης των Ανασκαφών Αρχαίας Αγοράς (Α.Σ.Κ.Σ.Α.), καθώς και των πρακτικών διαφύλαξης των ευρημάτων μας, από την στιγμή της ανασκαφής τους και στη συνέχεια, με γνώμονα το υλικό κατασκευής τους και την κατάσταση διατήρησής τους.

Τόπος: Εργαστήριο Συντήρησης Ανασκαφών Αρχαίας Αγοράς, Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα (Α.Σ.Κ.Σ.Α.), Στοά του Αττάλου, Αρχαία Αγορά Αθηνών, Αδριανού 24, Αθήνα

Ώρες: 12:00 – 13:00

Δηλώσεις συμμετοχής στο maria@agathe.gr

(απαραίτητα: ονοματεπώνυμο και τηλέφωνο επικοινωνίας).

Μέγιστος αριθμός ατόμων: 15 άτομα (θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας).

«Αρχές διατήρησης αρχαιακού υλικού» Εργαστήρι στο Ιστορικό Αρχείο ΠΙΟΠ

Γενικά Αρχεία του Κράτους, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Το εργαστήρι απευθύνεται σε εργαζόμενους σε φορείς, οι οποίοι φυλάσσουν αρχαιακό ή βιβλιακό απόθεμα, και φιλοδοξεί να συμβάλει στη διαρκή κατάρτισή τους, όσον αφορά τη φύλαξη, διατήρηση, συγκέντρωση, ανάδειξη και διάθεση προς μελέτη του υλικού αυτού.

Τόπος: Ιστορικό Αρχείο ΠΙΟΠ, Δωρίδος 2 & Λεωφόρος Ειρήνης 14, Ταύρος

Ώρες: 10.00-17.00

Δήλωση συμμετοχής στο 210-3418051, Δευτ.-Παρ. 9:00-17:00. (Η συμμετοχή είναι δωρεάν)

ΚΙΛΚΙΣ

“Παιχνίδι” με τη Συντήρηση

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Κιλκίς

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της ΕΦΑ Κιλκίς απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 10 έως 12 ετών. Κατά την διάρκεια του προγράμματος, θα έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν ενεργά σε μια αφήγηση που συνδέει την συντήρηση - αποκατάσταση με τον κόσμο του παιχνιδιού από την αρχαιότητα μέχρι την σύγχρονη εποχή. Παράλληλα, θα έρθουν σε επαφή με τις αρχές της συντήρησης, έχοντας την ευκαιρία να πάρουν μέρος στην αποκατάσταση / ανακατασκευή αντικειμένων που συνδέονται με το παιχνίδι – ‘παίζοντας’ και τα ίδια τους συντηρητές.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς

Ώρες: 9:00 - 14:00

Δήλωση συμμετοχής στα 2341022005 και 23410 22477 -Χρυσούλα Σερπεζούδη

Τετάρτη 12 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Συντήρηση εικόνων στο Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ξενάγηση του κοινού στο εργαστήριο συντήρησης εικόνων - ξυλογλύπτων του Μουσείου.

Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει από κοντά τα στάδια εργασιών συντήρησης σε αντικείμενα που προετοιμάζονται για τους σκοπούς προσεχούς περιοδικής έκθεσης.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρες ξενάγησης: 10:00 και 11:15 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Η συντήρηση χειρογράφων και παλαιούπων στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Το εργαστήριο συντήρησης χειρογράφων, εντύπων και χαρτινών έργων του ΒΧΜ ανοίγει την πόρτα του στους συμμετέχοντες στη δράση και αποκαλύπτει τα υλικά και τις μεθόδους συντήρησης των σπάνιων και πολύτιμων χειρογράφων της συλλογής του.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρες ξενάγησης: 10.00 και 13.00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Εργασίες συντήρησης ψηφιδωτών έργων, στο εργαστήριο συντήρησης ψηφιδωτού στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης ψηφιδωτού και ψηφιακή παρουσίαση (προβολή) των εργασιών συντήρησης ψηφιδωτών έργων, καθώς και μια αναφορά στη συντήρηση και δημιουργία ψηφιδωτών αντιγράφων.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 10 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρα ξενάγησης: 11:00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Η μετακίνηση, η έκθεση και η συντήρηση της συλλογής των γλυπτών του Βυζαντινού & Χριστιανικού Μουσείου

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Στην ξενάγηση θα παρουσιαστούν οι διαδικασίες που ακολουθούνται όταν ένα γλυπτό χρειαστεί να μετακινηθεί για τις ανάγκες μιας περιοδικής έκθεσης, οι εργασίες που έχουν προηγηθεί από την έκθεση των

έργων και οι μέθοδοι συντήρησης της επιφάνειας των γλυπτών. Η περιήγηση θα πραγματοποιηθεί στη μόνιμη Έκθεση και στην Γλυπτοθήκη του Περιβάλλοντα Χώρου του Μουσείου.

Η δράση περιλαμβάνει ομάδες των 10 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρα ξενάγησης: 10:00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Μέθοδοι συντήρησης και ανάρτησης των αποσπασμένων τοιχογραφιών στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ξενάγηση στη μόνιμη έκθεση του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου όπου θα παρουσιαστούν περιπτώσεις συντήρησης τμημάτων τοιχογραφίας οι οποίες εκτίθενται.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρα ξενάγησης: 10:00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς και γνωρίζουν τον Ναό του Ηφαίστου, παρατηρούν και μαθαίνουν μύθους.

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συνανήκοντα μαρμάρια θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση).

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ώρα: 10:00-12:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Ελάτε να περπατήσουμε με τον Άρη το βατραχάκι στον Αρχαιολογικό Χώρο του Λυκείου που δίδαξε ο Αριστοτέλης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οργανωμένες σχολικές ομάδες νηπίων και στην Α' τάξη Δημοτικού έως 25 παιδιά με τουλάχιστον 2 συνοδούς.

Τα παιδιά ευαισθητοποιούνται σε θέματα διατήρησης/συντήρησης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αντικειμένων. Με εργαλείο τον εποικοδομητικό διάλογο και το παιχνίδι έρχονται σε επαφή με:

τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου, το φυσικό του περιβάλλον και συγκεκριμένα τη θλάση της Αττικής γηστον Αριστοτέλη, έναν από τους σημαντικότερους φιλόσοφους/πανεπιστήμονες του κόσμου, τον τρόπο

σκέψης και επιστημονικής παρατήρησής του και τις μεθόδους διδασκαλίας του (περιπατητική) τις αρχές της φιλοσοφίας και τους τρόπους/τόπους διδασκαλίας στην Αρχαία Ελλάδα

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Λυκείου του Αριστοτέλη

Ωρα: 9:30-11:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στα 6974812225 - Μάρθα Αθανασιάδου και 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Συντήρηση και αποκατάσταση διακόσμου κτηρίων

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων (ΥΝΜΤΕΑΑΣΣΕΚ)

Συντήρηση Μορφολογικών στοιχείων σε νεώτερα μνημεία. Λόγοι που οδηγούν στην απόσπαση διακόσμου και στάδια συντήρησής του. Παρουσίαση εργασιών συντήρησης τμημάτων αποσπασμένου διακόσμου στους χώρους των εργαστηρίων συντήρησης της ΥΝΜΤΕΑΑΣΣΕΚ. Ξενάγηση στους χώρους της Πανελληνίας Ένωσης Κρατουμένων Αγωνιστών Μακρονήσου και του Μουσείου Πολιτικών Εξορίστων Αη Στράτη, όπου το κοινό θα έχει την ευκαιρία να δει τον αποκατεστημένο in situ ζωγραφικό διάκοσμο του κτηρίου και να ενημερωθεί για τις εργασίες συντήρησης αυτού. Θα ακολουθήσει συζήτηση, ερωτήσεις.

Τόπος: Αγ. Ασωμάτων 31, Αθήνα

Ωρες: 10.00 – 13.00

Θα δημιουργηθούν ομάδες των 15 ατόμων

Δήλωση συμμετοχής στο 2103243289 εσωτ. 4.206 (Σ. Κολώνια), εσωτ. 4.405 (Μ. Χαλίδη)

“Το Εργαστήριο Συντήρησης και Διατήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, ανοίγει τις πόρτες του με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης 2022”

Τμήμα Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης
Διεύθυνση Βιβλιοθήκης - Βουλή των Ελλήνων

Συντηρώντας τις Συλλογές της Βιβλιοθήκης της Βουλής: Επίδειξη των βασικών σταδίων της συντήρησης του χαρτώου υλικού με τεκμήρια που ανήκουν στις Συλλογές της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων.

Τόπος: Τμήμα Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης, Βιβλιοθήκη της Βουλής – Παλαιό Καπνεργοστάσιο, Οδός Λένορμαν, 218 Σεπόλια 104 43

Ωράριο ξεναγήσεων: 10.00-11.00 και 12.00-13.00 (διάρκεια 30 λεπτά)

Θα δημιουργηθούν ομάδες των 7 ατόμων.

Δήλωση συμμετοχής στα 210.510.2069, 210.510.2071-72 και ηλεκτρονικά: a.revithi@parliament.gr, a.sasiakou@parliament.gr, έως και 9 Οκτωβρίου 2022

Έκθεση συντηρημένων παλαιότυπων βιβλίων

Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Στο φουαγιέ της Πανεπιστημιούπολης Άλσους Αιγάλεω του Πα.Δ.Α, εκτίθενται βιβλία που έχουν συντηρηθεί στη διάρκεια των τελευταίων ετών από φοιτητές του Τμήματος Σ.Α.Ε.Τ. στο πλαίσιο των μαθημάτων Συντήρησης Βιβλιακού-Αρχαιακού Υλικού. Πρόκειται για έντυπα 18ο-20ού αιώνα από τυπογραφεία της Ιταλίας και της κεντρικής Ευρώπης στα οποία έχει εφαρμοσθεί όλο το φάσμα των επεμβάσεων συντήρησης του χαρτινού υλικού και της επαναβιβλιοδέτησης.

Η επίσκεψη θα συνοδεύεται με κατατοπιστική ξενάγηση του κ.Κωνσταντίνου Χούλη.

Τόπος: Φουαγιέ της Πανεπιστημιούπολης Άλσους Αιγάλεω του Πα.Δ.Α

Ωρα: 16.00 – 17.00

Δήλωση συμμετοχής στο email: kchoulis@uniwa.gr

ΘΕΡΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Το εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου του Θέρμου ανοίγει τις πόρτες του

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας

Το εργαστήριο συντήρησης ανοίγει τις πόρτες του εστιάζοντας σε μουσειακά αντικείμενα, ερμηνεύοντας τεχνικές συντήρησης σύμφωνα με την δεοντολογία της συντήρησης και παρουσιάζοντας υλικά, εξοπλισμό και μεθόδους συντήρησης.

Απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου

Ώρες: 8:30 – 13:00

ΚΟΖΑΝΗ

Λίθος: από τα αρχαία εργαλεία στο σύγχρονο laser

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Προβολή βίντεο σχετικά με τον καθαρισμό μαρμάρινων και λίθινων αντικειμένων που ανήκουν στην ΕΦΑ Κοζάνης, με Laser που διαθέτει η Υπηρεσία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Στην Αίθουσα Ε΄ εκτίθενται έργα πλαστικής με αγάλματα, στήλες και αρχιτεκτονικά μέλη σε μάρμαρο και λίθο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να δουν από κοντά τα αποτελέσματα των εργασιών Συντήρησης που έχουν ολοκληρωθεί και να εκφραστούν μέσω της ζωγραφικής.

Στον Αύλειο χώρο, όπου εκτίθενται αντίγραφα αυτών των εκθεμάτων θα υπάρχει η δυνατότητα οι μαθητές να γίνουν οι ίδιοι Συντηρητές, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του Συντηρητή.

Τόπος: Αιανή Ν, Κοζάνης

Ώρες: 09:00 – 10:30 & 11:30 – 13:00

ΝΕΑ ΜΑΚΡΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αποκατάσταση έξι βανδαλισμένων εκμαγείων στο Ιερό των Αιγυπτίων Θεών στη Νέα Μάκρη(Μπρεξίζα)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής

Το 1968 κατά τις ανασκαφές στον αρχαιολογικό χώρο της Μπρεξίζας στη Νέα Μάκρη ήρθαν στο φως μεταξύ άλλων τρία ζεύγη αγαλμάτων αφιερωμένα στον Όσιρη και την Ίσιδα και τοποθετημένα στους τρεις από τους τέσσερις πυλώνες του κυρίως οικοδομήματος του χώρου. Σήμερα τα πρωτότυπα αυτά αγάλματα εκτίθενται στο Μουσείο Μαραθώνα. Το 2004 στο πλαίσιο προετοιμασίας, ανάδειξης και προβολής των αρχαιολογικών χώρων κατασκευάστηκαν εκ των πρωτοτύπων του Μουσείου έξι αντίγραφα προκειμένου να τοποθετηθούν στον αρχαιολογικό χώρο στις θέσεις ακριβώς που βρέθηκαν τα αυθεντικά. Τον Μάιο του 2018 άγνωστοι εισέβαλαν στον αρχ. χώρο και βανδάλισαν τα εκμαγεία προκαλώντας τους εκτεταμένες ζημιές ειδικότερα στα κεφάλια, τα χέρια και τους κορμούς. Η ΕΦΑΑΝΑΤ δια του Τμήματος Συντήρησης κινητοποιήθηκε άμεσα προκειμένου να στηθεί ένα μεγάλης κλίμακας έργο αποκατάστασης των έξι εκμαγείων. Το έργο ήταν πρωτόγνωρο τόσο σε κλίμακα όσο και σε τεχνογνωσία αλλά και πολυπλοκότητα επεμβάσεων. Οι εργασίες αποκατάστασης ξεκίνησαν τον Νοέμβριο του 2018 και ολοκληρώθηκαν τον Οκτώβρη του 2020.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Μπρεξίζας, Νέα Μάκρη

Ώρα: 10:00 - 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο: 6977992727

ΠΕΤΡΑ ΛΕΣΒΟΥ

Παρουσίαση των εργασιών συντήρησης στο πλαίσιο του έργου: “Συντήρηση Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Πέτρας Λέσβου”

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

Το κοινό και οι μαθητές (Λυκείου) θα μπορούν να παρακολουθήσουν τις εργασίες συντήρησης στο συγκεκριμένο μνημείο. Επίσης, θα αναρτηθεί πόστερ στον προαύλιο χώρο του Ι.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Πέτρας από 10-16 Οκτωβρίου.

Η δια ζώσης επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο αριθμό ατόμων, απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής.

Τόπος: Ι.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Πέτρας Λέσβου

Ώρες: 9.00 – 13.00

Δήλωση συμμετοχής στο 2251026241, κα Ειρήνη Προβάτου

ΧΑΛΚΙΔΑ

«Ζωγραφίζοντας στους τοίχους»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ευβοίας

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού σχολείου, με στόχο την σύνδεση της επιστήμης της συντήρησης και της εκπαίδευσης. Στόχος η γνωριμία των παιδιών με τις τοιχογραφίες και την συντήρησή τους. Επίσης η ενημέρωσή τους σχετικά με το επάγγελμα του συντηρητή και την σημασία του για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης και στην επισκέψιμη αποθήκη του Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας Αρέθουσα και περιήγηση στις τοιχογραφίες - εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας Αρέθουσας.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας «Αρέθουσα»

Ώρα έναρξης: 12:00.

Η διάρκεια προγράμματος είναι 45 λεπτά. και ο αριθμός συμμετεχόντων έως 20 άτομα

Δήλωση συμμετοχής στα 6932619289 και 2221022402 (εσωτ. 1040)

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΕΚΔΩΣΕΙΣ

Εργασία αποτύπωσης και μελέτης επιτύμβιων στηλών στην υπαίθρια έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Πειραιά (Απρίλιος 2022) στο πλαίσιο του μαθήματος «Αναλογικές και Ψηφιακές Τεχνικές Αποτύπωσης» 2ου εξαμήνου σπουδών στο Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης ΠΑ.Δ.Α.

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιά

Εργασία μελέτης μετρητικής αποτύπωσης και σχεδιαστικής καταγραφής των βλαβών & της υπό εξέταση παθολογίας των επιτύμβιων στηλών κλασικής περιόδου, που εκτίθενται στον αύλειο χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Πειραιά. Οι σπουδαστές του 2ου εξαμήνου ακαδ. έτους 2021-22 εργάστηκαν υπό τις υποδείξεις της διδάσκουσας Ε. Κανετάκη και αποτύπωσαν τα εκθέματα, συντάσσοντας σύντομες μελέτες με περιγραφή των επιτύμβιων στηλών, φωτογραφική τεκμηρίωση και σχέδια αποτύπωσης.

Τόπος: zoom link: <https://zoom.us/j/98244552305?pwd=aTYzSUxPYjU1K3ozNkppQzJldDNDdz09>

Meeting ID: 982 4455 2305 - Passcode: jZ71Ju

Ώρα: 11:00-11:20

Τυπολογική μελέτη επιτύμβιων στηλών κλασικής περιόδου με βάση επιλεγμένα σχέδια αποτύπωσης που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος «Αναλογικές και Ψηφιακές Τεχνικές Αποτύπωσης» 2ου εξαμήνου σπουδών από σπουδαστές του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης ΠΑ.Δ.Α. τα ακαδ. έτη 2019-2022.

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Η παρουσίαση αφορά στην υπό επεξεργασία έκδοση από το ΠΑΔΑ, με θέμα την Τυπολογική μελέτη επιτύμβιων στηλών κλασικής περιόδου. Η συγγραφή των κειμένων και των περιγραφών των επιτύμβιων ανήκει στον δρ. Γιάννη Παπαϊωάννου, αρχιτέκτονα μηχανικό ΕΜΠ & Ιστορικό Τέχνης. Τα επιλεγμένα συνοδευτικά σχέδια έχουν εκπονηθεί ως ασκήσεις αποτύπωσης στο πλαίσιο του μαθήματος «Αναλογικές και Ψηφιακές Τεχνικές Αποτύπωσης» 2ου εξαμήνου σπουδών υπό τις υποδείξεις της δρ. Ε. Κανετάκη (ακαδ. έτη 2019-2022).

Τόπος: zoom link: <https://zoom.us/j/96925941849?pwd=OWxPU0Y2ckpJMis1QTAzMkFoRlByZz09>

Meeting ID: 969 2594 1849 - Passcode: k5gnVG

Ωρα: 12:00-12:20

Πέμπτη 13 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Η μετακίνηση, η έκθεση και η συντήρηση της συλλογής των γλυπτών του Βυζαντινού & Χριστιανικού Μουσείου

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Στην ξενάγηση θα παρουσιαστούν οι διαδικασίες που ακολουθούνται όταν ένα γλυπτό χρειαστεί να μετακινηθεί για τις ανάγκες μιας περιοδικής έκθεσης, οι εργασίες που έχουν προηγηθεί από την έκθεση των έργων και οι μέθοδοι συντήρησης της επιφάνειας των γλυπτών. Η περιήγηση θα πραγματοποιηθεί στη μόνιμη Έκθεση και στην Γλυπτοθήκη του Περιβάλλοντα Χώρου του Μουσείου.

Η δράση περιλαμβάνει ομάδες των 10 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρα ξενάγησης: 10:00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' -Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς και γνωρίζουν τον Ναό του Ηφαίστου, παρατηρούν και μαθαίνουν μύθους.

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συνανήκοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση).

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ωρα: 10:00-12:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Ελάτε να περπατήσουμε με τον Άρη το βατραχάκι στον Αρχαιολογικό Χώρο του Λυκείου που δίδαξε ο Αριστοτέλης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οργανωμένες σχολικές ομάδες νηπίων και στην Α' τάξη Δημοτικού έως 25 παιδιά με τουλάχιστον 2 συνοδούς.

Τα παιδιά ευαισθητοποιούνται σε θέματα διατήρησης/συντήρησης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αντικειμένων. Με εργαλείο τον εποικοδομητικό διάλογο και το παιχνίδι έρχονται σε επαφή με:

τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου, το φυσικό του περιβάλλον και συγκεκριμένα τη βλάστηση της Αττικής γηστον Αριστοτέλη, έναν από τους σημαντικότερους φιλόσοφους/πανεπιστήμονες του κόσμου, τον τρόπο σκέψης και επιστημονικής παρατήρησής του και τις μεθόδους διδασκαλίας του (περιπατητική) τις αρχές της φιλοσοφίας και τους τρόπους/τόπους διδασκαλίας στην Αρχαία Ελλάδα

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Λυκείου του Αριστοτέλη

Ωρα: 9:30-11:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στα 6974812225 - Μάρθα Αθανασιάδου και 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Open day προληπτικής συντήρησης

Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος

Μια παρουσίαση και ανοιχτή συζήτηση για τις πρακτικές φροντίδας και διαχείρισης συλλογών που ακολουθεί το Εβραϊκό Μουσείο.

Με ραντεβού για μεμονωμένους ενήλικους επισκέπτες ή μικρές ομάδες 5-6 ατόμων

Τόπος: Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος, Νίκης 29, Αθήνα

Ωρες: 11:00-14:00

Δήλωση συμμετοχής στο otreveza@jewishmuseum.gr

Επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης αρχαιακού υλικού και βιβλίων του Ιστορικού Αρχείου ΠΙΟΠ

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Η δράση απευθύνεται στο ευρύ κοινό με στόχο την εξοικείωσή του με το επάγγελμα του συντηρητή

Τόπος: Ιστορικό Αρχείο ΠΙΟΠ

Ωρες: 11.00-12.00 και 17.00-18.00

Δήλωση συμμετοχής στο 210-3418051, Δευτ.-Παρ. 9:00-17:00 (Η συμμετοχή είναι δωρεάν)

Έκθεση συντηρημένων παλαιτύπων βιβλίων

Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Στο φουαγιέ της Πανεπιστημιούπολης Άλσους Αιγάλεω του Πα.Δ.Α, εκτίθενται βιβλία που έχουν συντηρηθεί στη διάρκεια των τελευταίων ετών από φοιτητές του Τμήματος Σ.Α.Ε.Τ. στο πλαίσιο των μαθημάτων Συντήρησης Βιβλιακού-Αρχαιακού Υλικού. Πρόκειται για έντυπα 18ο-20ού αιώνα από τυπογραφεία της Ιταλίας και της κεντρικής Ευρώπης στα οποία έχει εφαρμοσθεί όλο το φάσμα των επεμβάσεων συντήρησης του χάρτινου υλικού και της επαναβιβλιοδέτησής.

Η επίσκεψη θα συνοδεύεται με κατατοπιστική ξενάγηση του κ.Κωνσταντίνου Χούλη.

Τόπος: Φουαγιέ της Πανεπιστημιούπολης Άλσους Αιγάλεω του Πα.Δ.Α

Ωρα: 16.00 – 17.00

Δήλωση συμμετοχής στο email: kchoulis@uniwa.gr

Επίσκεψη στα εργαστήρια του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, του Πα.Δ.Α.

Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του Πα.Δ.Α. ανοίγει τα εργαστήριά του στο κοινό και αποκαλύπτει τα μυστικά της επιστήμης της συντήρησης.

Η δράση περιλαμβάνει ξενάγηση σε εργαστήρια του Τμήματος, γνωριμία και συζήτηση με φοιτήτριες και φοιτητές μας, που θα σας παρουσιάσουν παραδείγματα των βασικών διαδικασιών συντήρησης, όπως η εξέταση, τεκμηρίωση, διάγνωση, συντήρηση και αποκατάσταση αντικειμένων της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Τόπος: Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Αγίου Σπυριδωνος, Αιγάλεω

Ωρα: 15.30 – 18.30

Δήλωση συμμετοχής στη φόρμα <https://forms.office.com/r/mOfpHhWHaV> έως τη Δευτέρα 10 Οκτωβρίου

ΒΟΛΟΣ

«Η πρόληψη καλύτερη της θεραπείας». Η σημασία της προληπτικής συντήρησης στα ταφικά μνημεία του χαρακτηρισμένου ως νεότερο μνημείο Κοιμητηρίου Ταξιαρχών Βόλου - Νέας Ιωνίας

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων (ΥΝΜΤΕΑΑΣΣΕΚ)

Τα συχνά αιτήματα πολιτών τα οποία αφορούν στην αποκατάσταση των οικογενειακών τους τάφων που διατηρούν στο χαρακτηρισμένο ως νεώτερο μνημείο Κοιμητήριο Ταξιαρχών Νέας Ιωνίας-Βόλου, μας οδήγησαν στην επιλογή του θέματος, προκειμένου να ενημερωθούν για τα μέτρα που μπορούν να εφαρμόσουν προληπτικά ώστε να εξασφαλίσουν την καλή διατήρηση των μνημείων τους.

Οι ενδιαφερόμενοι θα προσέρχονται σε ομάδες και θα ενημερώνονται για τις φθορές στις οποίες υπόκεινται τα ταφικά μνημεία και για τους παράγοντες στους οποίους αυτές οφείλονται (ανθρώπινος παράγοντας, υλικά κατασκευής, περιβάλλον κ.α.). Στη συνέχεια περιδιαβαίνοντας στο χώρο του κοιμητηρίου θα εντοπίζονται *in situ* τα προαναφερθέντα και θα προτείνονται μέτρα προληπτικής συντήρησης τα οποία θα μπορούν να εφαρμόσουν οι ίδιοι.

Τόπος: Κοιμητήριο Ταξιαρχών Νέας Ιωνίας - Βόλου, Μαιάνδρου 7, Νέα Ιωνία Βόλου

Ωρες: 10.00 – 14.00

Δήλωση συμμετοχής στα 24210-34002, 21246, 22318 (ΕΣ. 120, 122)

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Εφαρμογή της σαρωτικής φασματοσκοπίας φθορισμού ακτίνων Χ (MA-XRF) σε έργα της πολιτιστικής κληρονομιάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλίας σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Παρουσίαση και ανάλυση της σαρωτικής φασματοσκοπίας φθορισμού ακτίνων Χ (MA-XRF) για τη μελέτη αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς. Η τεχνική MA-XRF αποτελεί μη επεμβατική κι μη καταστρεπτική

μέθοδο ανάλυσης, η οποία επιτρέπει την εξαγωγή στοιχειακών χαρτών μεγάλων επιφανειών. Η παρουσίαση, ανάλυση και επίδειξη της μεθόδου θα πραγματοποιηθεί σε ολιγομελή τμήματα

Τόπος: Εργαστήριο Κεραμικών και Σύνθετων υλικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ώρες: 9:00 – 13.00 σε τρεις ομάδες επισκεπτών

Δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2651001063, κ. Μελίνα Νάκα

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Το εργαστήριο συντήρησης του Ξενοκράτειου Αρχαιολογικού Μουσείου ανοίγει τις πόρτες του

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας

Το εργαστήριο συντήρησης ανοίγει τις πόρτες του εστιάζοντας σε μουσειακά αντικείμενα, ερμηνεύοντας τεχνικές συντήρησης σύμφωνα με την δεοντολογία της συντήρησης και παρουσιάζοντας υλικά, εξοπλισμό και μεθόδους συντήρησης.

Απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού

Τόπος: Ξενοκράτειο Αρχαιολογικό Μουσείο, Μεσολόγγι

Ώρες: 8:30 – 13:00

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Γνωριμία με το εργαστήριο συντήρησης εικόνων & ξυλόγλυπτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου για μαθητές (Λυκείου) και το ευρύ κοινό.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

Επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης (εικόνων και ξυλόγλυπτων) στο Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης όπου το κοινό θα γνωρίσει από κοντά το έργο των συντηρητών. Οι συντηρητές θα ξεναγήσουν τους επισκέπτες στο χώρο των εργαστηρίων και θα τους ενημερώσουν για το σημαντικό ρόλο της συντήρησης στην εξέλιξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Η δια ζώσης επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο αριθμό ατόμων μετά από δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 22510 26241.

Τόπος: Εργαστήριο Συντήρησης Εικόνων & Ξυλόγλυπτων – Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ώρες: 9.00 – 13.00

Δήλωση συμμετοχής στο 2251026241, κα Ειρήνη Προβάτου

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Αναπαράσταση αρχαίας οικίας στον σταθμό «Δημοτικό Θέατρο» του ΜΕΤΡΟ Πειραιά: το ταξίδι της αποκατάστασης από τον χώρο εύρεσης στον χώρο έκθεσης.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Η παρουσίαση περιλαμβάνει το ιστορικό των επεμβάσεων που έχουν εκτελεστεί και αφορούν στην απόσπαση, συντήρηση και τοποθέτηση τμημάτων δαπέδων και δόμων με σκοπό την ανασύσταση τμήματος ανδρώνα κλασικής περιόδου και χώρου αυλής, στο πλαίσιο της μόνιμης έκθεσης στο Σταθμό ΜΕΤΡΟ «Δημοτικό Θέατρο».

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιά, Χαριλάου Τρικούπη 31, Πειραιάς

Ώρες: 10:00 - 12:00

Δήλωση συμμετοχής στα 210-4590724, 210-4521598, 210-4590731 (9:00-14:00) και στο machipent@yahoo.gr

ΧΑΛΚΙΔΑ

Η συντήρηση της Οικίας Βαΐλου / Το εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας «Αρέθουσα»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Εύβοιας

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού σχολείου, με στόχο την σύνδεση της επιστήμης της συντήρησης και της εκπαίδευσης. Στόχος η γνωριμία των παιδιών με το ξύλο-ξύλογλυπτο και την συντήρησή του. Επίσης η ενημέρωση τους σχετικά με το επάγγελμα του συντηρητή και την σημασία του για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ξενάγηση στην Οικία Βαΐλου και ενημέρωση για την συντήρηση των ξύλινων στοιχείων του μνημείου και τις αναλύσεις των ξύλινων καταλοίπων του. Στη συνέχεια ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας «Αρέθουσα».

Τόπος: Οικία Βαΐλου /// Εργαστήριο συντήρησης Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας «Αρέθουσα»

Ώρες: Οικία Βαΐλου: Ώρα έναρξης 12:00 Διάρκεια προγράμματος 30 λεπτά /// Εργαστήριο συντήρησης Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας «Αρέθουσα»: Ώρα έναρξης 12:45. Διάρκεια 15 λεπτά.

Αριθμός συμμετεχόντων: έως 20 άτομα

Δήλωση συμμετοχής στα 6932619289 και 2221022402 (εσωτ. 1040)

Παρασκευή 14 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς και γνωρίζουν τον Ναό του Ηφαίστου, παρατηρούν και μαθαίνουν μύθους.

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συνανήκοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση).

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ώρα: 10:00-12:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Ελάτε να περπατήσουμε με τον Άρη το βατραχάκι στον Αρχαιολογικό Χώρο του Λυκείου που δίδαξε ο Αριστοτέλης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οργανωμένες σχολικές ομάδες νηπίων και στην Α' τάξη Δημοτικού έως 25 παιδιά με τουλάχιστον 2 συνοδούς.

Τα παιδιά ευαισθητοποιούνται σε θέματα διατήρησης/συντήρησης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αντικειμένων. Με εργαλείο τον εποικοδομητικό διάλογο και το παιχνίδι έρχονται σε επαφή με:

τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου, το φυσικό του περιβάλλον και συγκεκριμένα τη θλάση της Αττικής γηστον Αριστοτέλη, έναν από τους σημαντικότερους φιλόσοφους/πανεπιστήμονες του κόσμου, τον τρόπο σκέψης και επιστημονικής παρατήρησής του και τις μεθόδους διδασκαλίας του (περιπατητική) τις αρχές της φιλοσοφίας και τους τρόπους/τόπους διδασκαλίας στην Αρχαία Ελλάδα

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Λυκείου του Αριστοτέλη

Ωρα: 9:30-11:00π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στα 6974812225 - Μάρθα Αθανασιάδου και 6944377360 - Κλειώ Στρατηγάκη

Η συντήρηση χειρογράφων και παλαιτύπων στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Το εργαστήριο συντήρησης χειρογράφων, εντύπων και χάρτινων έργων του ΒΧΜ ανοίγει την πόρτα του στους συμμετέχοντες στη δράση και αποκαλύπτει τα υλικά και τις μεθόδους συντήρησης των σπάνιων και πολύτιμων χειρογράφων της συλλογής του.

Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρες ξεναγήσεων: 10.00 και 13.00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Ανίχνευση Αιγυπτιακού κυανού με εφαρμογή της Ορατής Επαγώμενης Φωταύγειας (Visible-Induced-Luminescence – V.I.L.)

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Η δράση θα γίνει υπό μορφή εργαστηρίου ανοιχτού για το κοινό στον εκθεσιακό χώρο του Μουσείου.

Θα γίνει σε πραγματικό χρόνο επίδειξη της διαδικασίας ανίχνευσης της χρωστικής του «αιγυπτιακού μπλε» με τη χρήση της τεχνικής ορατής επαγώμενης φωταύγειας (Visible-Induced-Luminescence – V.I.L.) και θα παρουσιαστούν παραδείγματα από έργα που έχουν αναλυθεί στο παρελθόν.

Η δράση περιλαμβάνει ομάδες των 12 ατόμων και αφορά ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρα: 11.00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στα 213 213 9584 και 213 213 9528, Δευτ.-Παρ. 10:00-13:00 έως την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου

Βιώσιμες πρακτικές διατήρησης και συντήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Κατά τη διάρκεια ξενάγησης, παρουσιάζονται πρακτικές που έχει υιοθετήσει το ΠΙΟΠ υπό το πρίσμα της βιωσιμότητας στη συντήρηση και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Ξεναγήσεις: ώρες 10:30-11:30

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ**«Τα αντικείμενα πριν τη προθήκη. Οι επεμβάσεις των συντηρητών για την αναγέννηση των αντικειμένων»**

Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου

Η μόνιμη έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Αλεξανδρούπολης, που υπάγεται στην αρμοδιότητα της Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου, εγκαινιάστηκε στις 25 Ιουνίου 2022 και πλέον είναι επισκέψιμη για το κοινό.

Στο πλαίσιο εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Συντήρησης προτείνουμε την υλοποίηση της εξής δράσης: Εντός του ωραρίου λειτουργίας του μουσείου, το κοινό που θα επισκεφθεί την μόνιμη έκθεση, θα έχει την δυνατότητα να μάθει βασικές αρχές συντήρησης και να έρθει σε μία πρώτη επαφή με την ειδικότητα του συντηρητή. Η συντηρήτρια της υπηρεσίας θα υποδέχεται το κοινό στους χώρους της μόνιμης έκθεσης, θα δίνει πληροφορίες και θα απαντά σε ερωτήματα σχετικά με τη συντήρηση των εκθεμάτων. Θα επιλεχθούν αντικείμενα της έκθεσης από πέντε διαφορετικά υλικά: κεραμικό, γυαλί, μέταλλο, λίθο και οστό. Επιπλέον, οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να δουν από κοντά αντικείμενα που δε θα φέρουν καμία επέμβαση συντήρησης καθώς και υλικά και εργαλεία που χρησιμοποιούν οι συντηρητές, μέσα από μία μικρή επίδειξη που θα γίνει ζωντανά στον χώρο της έκθεσης. Έτσι θα γίνει κατανοητή και στο μη ειδικό κοινό η πορεία ενός αρχαίου αντικειμένου από την ανασκαφή μέχρι τη μουσειακή προθήκη.

Θα δημιουργηθούν ομάδες μέγιστου αριθμού 50 ατόμων

Η προσέλευση του κοινού δεν προϋποθέτει αίτηση συμμετοχής. Θα ισχύει το αντίτιμο εισόδου που ισχύει για όλες τις ημέρες του έτους.

Τόπος: Αρχαιολογικό μουσείο Αλεξανδρούπολης

Ώρες: 17.00-18.00, 18.00-19.00, 19.00– 20.00

ΒΟΛΟΣ**«Η πρόληψη καλύτερη της θεραπείας». Η σημασία της προληπτικής συντήρησης στα ταφικά μνημεία του χαρακτηρισμένου ως νεότερο μνημείο Κοιμητηρίου Ταξιαρχών Βόλου - Νέας Ιωνίας**

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων (ΥΝΜΤΕΑΑΣΣΕΚ)

Τα συχνά αιτήματα πολιτών τα οποία αφορούν στην αποκατάσταση των οικογενειακών τους τάφων που διατηρούν στο χαρακτηρισμένο ως νεότερο μνημείο Κοιμητήριο Ταξιαρχών Νέας Ιωνίας-Βόλου, μας οδήγησαν στην επιλογή του θέματος, προκειμένου να ενημερωθούν για τα μέτρα που μπορούν να εφαρμόσουν προληπτικά ώστε να εξασφαλίσουν την καλή διατήρηση των μνημείων τους.

Οι ενδιαφερόμενοι θα προσέρχονται σε ομάδες και θα ενημερώνονται για τις φθορές στις οποίες υπόκεινται τα ταφικά μνημεία και για τους παράγοντες στους οποίους αυτές οφείλονται (ανθρώπινος παράγοντας, υλικά κατασκευής, περιβάλλον κ.α.). Στη συνέχεια περιδιαβαίνοντας στο χώρο του κοιμητηρίου θα εντοπίζονται *in situ* τα προαναφερθέντα και θα προτείνονται μέτρα προληπτικής συντήρησης τα οποία θα μπορούν να εφαρμόσουν οι ίδιοι.

Τόπος: Κοιμητήριο Ταξιαρχών Νέας Ιωνίας - Βόλου, Μαιάνδρου 7, Νέα Ιωνία Βόλου

Ώρες: 10.00 – 14.00

Δήλωση συμμετοχής στα 24210-34002, 21246, 22318 (ΕΣ. 120, 122)

ΚΑΛΥΜΝΟΣ

«Η συντήρηση και αποκατάσταση των θυρών και των κεραμικών συνθέσεων που κοσμούν τις όψεις του Επαρχείου Καλύμνου (πρώην Ιταλικό Διοικητήριο)»

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων (ΥΝΜΤΕ) Δωδεκανήσου σε συνεργασία με το Επαρχείο Π. Ε. Καλύμνου

Παρουσίαση των εργασιών συντήρησης των θυρών και των επιτοιχίων συνθέσεων από χειροποίητα κεραμικά πλακίδια που κοσμούν τις εξωτερικές όψεις του Επαρχείου Καλύμνου (πρώην Ιταλικό Διοικητήριο), εμβληματικού μνημείου του νησιού, οι οποίες ολοκληρώθηκαν πρόσφατα. Σκοπός της παρουσίασης είναι η γνωριμία του κοινού τόσο με το επάγγελμα και τη φιλοσοφία της συντήρησης έργων τέχνης, όσο και με τις ιδιαίτερες πτυχές της ιστορίας του μνημείου που αποτελεί τοπόσημο και μέρος της καθημερινότητας των Καλυμνίων.

Τόπος: Επαρχείο Καλύμνου – ισόγειο Επαρχειακού Μεγάρου

Ωρα: 20:00-21:00

ΚΟΖΑΝΗ

Λίθος: από τα αρχαία εργαλεία στο σύγχρονο laser

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Προβολή βίντεο σχετικά με τον καθαρισμό μαρμάρινων και λίθινων αντικειμένων που ανήκουν στην ΕΦΑ Κοζάνης, με Laser που διαθέτει η Υπηρεσία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Στην Αίθουσα Ε΄ εκτίθενται έργα πλαστικής με αγάλματα, στήλες και αρχιτεκτονικά μέλη σε μάρμαρο και λίθο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να δουν από κοντά τα αποτελέσματα των εργασιών Συντήρησης που έχουν ολοκληρωθεί και να εκφραστούν μέσω της ζωγραφικής.

Στον Αύλειο χώρο, όπου εκτίθενται αντίγραφα αυτών των εκθεμάτων θα υπάρχει η δυνατότητα οι μαθητές να γίνουν οι ίδιοι Συντηρητές, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του Συντηρητή.

Τόπος: Αιανή Ν, Κοζάνης

Ωρες: 09:00 – 10:30 & 11:30 – 13:00

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Γνωριμία με το εργαστήριο συντήρησης εικόνων & ξυλόγλυπτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου για μαθητές (Λυκείου) και το ευρύ κοινό.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

Επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης (εικόνων και ξυλόγλυπτων) στο Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης όπου το κοινό θα γνωρίσει από κοντά το έργο των συντηρητών. Οι συντηρητές θα ξεναγήσουν τους επισκέπτες στο χώρο των εργαστηρίων και θα τους ενημερώσουν για το σημαντικό ρόλο της συντήρησης στην εξέλιξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Η δια ζώσης επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο αριθμό ατόμων μετά από δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 22510 26241.

Τόπος: Εργαστήριο Συντήρησης Εικόνων & Ξυλόγλυπτων – Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ωρες: 9.00 – 13.00

Δήλωση συμμετοχής στο 2251026241, κα Ειρήνη Προβάτου

ΤΡΙΚΑΛΑ

“Ο ρόλος του συντηρητή στο ανασκαφικό πεδίο - Πρώτα σωστικά μέτρα”

Εφορεία Αρχαιοτήτων Τρικάλων, Τμήμα Συντήρησης

Σκοπός της παρουσίασης είναι να γνωρίσει το ευρύ κοινό το ρόλο του συντηρητή εκτός του χώρου του εργαστηρίου. Στα πλαίσια αυτά θα έχει την δυνατότητα να ενημερωθεί για τις εργασίες συντήρησης σε ανασκαφικό περιβάλλον που αφορούν σε πρώτα σωστικά μέτρα, σε διαφορετικά υλικά και σε διαφορετικές καταστάσεις διατήρησης. Η παρουσίαση θα στηριχθεί σε προβολή μέσω power point σχετικού φωτογραφικού υλικού πάνω στο οποίο θα επεξηγούνται αναλυτικά οι εικονιζόμενες και όχι μόνο επεμβάσεις.

Τόπος: Αρχαιολογική Συλλογή Εφορείας Αρχαιοτήτων Τρικάλων

Ωρα: 11: 00 – 13:00

ΧΑΛΚΙΔΑ

«Ζωγραφίζοντας στους τοίχους»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού σχολείου, με στόχο την σύνδεση της επιστήμης της συντήρησης και της εκπαίδευσης. Στόχος η γνωριμία των παιδιών με τις τοιχογραφίες και την συντήρησή τους. Επίσης η ενημέρωση τους σχετικά με το επάγγελμα του συντηρητή και την σημασία του για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης και στην επισκέψιμη αποθήκη του Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας Αρέθουσα και περιήγηση στις τοιχογραφίες - εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας Αρέθουσας.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας «Αρέθουσα»

Ωρα έναρξης: 12:00.

Η διάρκεια προγράμματος είναι 45 λεπτά. και ο αριθμός συμμετεχόντων έως 20 άτομα
Δήλωση συμμετοχής στα 6932619289 και 2221022402 (εσωτ. 1040)

Σάββατο 15 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Προληπτική συντήρηση έργων τέχνης, βιβλίων και εγγράφων

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Μικρή παρουσίαση των συλλογών χαρτώου υλικού στο αρχείο ιστορικών εγγράφων και στη βιβλιοθήκη του ΕΙΜ. Συζήτηση και συμβουλές για τη διαχείριση του υλικού προς έκθεση, αποθήκευση, χρήση.

Δύο ομάδες των 5-6 παιδιών ηλικίας 12-15

Τόπος: Εθνικό Ιστορικό Μουσείο: Βιβλιοθήκη, Αρχείο, Εργαστήριο Συντήρησης, Σταδίου 13, Αθήνα

Ωρες: 11.00 και 12.30

Δήλωση συμμετοχής στα conservation1@nhmuseum.gr και 2103211365 εσωτ. 108 (Μαίρη Καπότση)

Κυριακή 16 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

«Εν χορδαίς και οργάνοις»: μια μέρα στο Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών

Οργάνων

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων σε συνεργασία με το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» - Κέντρο Εθνομουσικολογίας (ΜΕΛΜΟΦΑΚΕ)

Ελάτε να γνωρίσετε από κοντά την ιδιαίτερη συλλογή των λαϊκών οργάνων και τις προκλήσεις που παρουσιάζει, αλλά και το πρόγραμμα για την ψηφιοποίησή της, τη συντήρηση και λειτουργική αποκατάσταση επιλεγμένων μουσικών οργάνων, καθώς και την αναβάθμιση των αποθηκών της.

Τόπος: Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων, Διογένους 1-3, Πλάκα

Ώρες: 18.00-21.00

Δήλωση συμμετοχής στο dsa@culture.gr με την επισήμανση «για συμμετοχή στην εκδήλωση για τις ΕΗΣ 2022 στο ΜΕΛΜΟΦΑΚΕ»

«Κρυμμένες ιστορίες ανακύκλωσης»

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

Η ανακύκλωση δεν είναι μία καινούργια πρακτική. Η αξιοποίηση διαθέσιμων υλικών ήταν μία κοινή πρακτική από την αρχαιότητα. Τα ιστορικά αντικείμενα, από τη στιγμή της δημιουργίας τους μέχρι σήμερα, έχουν υποστεί επεμβάσεις και τροποποιήσεις ώστε να φτάσουν στα χέρια μας με τη σημερινή τους μορφή.

Οι συντηρητές της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος θα παρουσιάσουν τρόπους επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης υλικών σε χειρόγραφους κώδικες, βιβλία και αρχαιακό υλικό. Θα αναδείξουν τα ένθετα υλικά, τις αλλαγές στη δομή και τη χρήση των αντικειμένων και θα εξηγήσουν την προσέγγιση της συντήρησής τους.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα οργανώθηκε ως μέρος της δράσης “Our Collections matter” του ICCROM, στο οποίο συμμετέχει η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και θα υλοποιηθεί για πρώτη φορά στο πλαίσιο του εορτασμού των Ευρωπαϊκών Ημερών Συντήρησης 2022.

Τόπος: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, ΚΠΙΣΝ, Λεωφ. Συγγρού 364 Καλλιθέα

Ώρες έναρξης προγραμμάτων: 10:00, 11:30, και 13:00

Δήλωση συμμετοχής στον ιστότοπο της ΕΒΕ: www.nlg.gr

Μεταξύ φθοράς και ...συντήρησης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών: Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης - Έργο: Θ-INK (Το γκράφιτι ως ιστορική μαρτυρία και ως φθορά στα αρχαία μνημεία) - Έργο: CALLOS (Ανοικτό Εργαστήριο Συντήρησης των Μνημείων της Αθήνας με τεχνολογίες Λέιζερ και LIDAR) σε συνεργασία με ΙΤΕ-ΙΗΔΛ και RAYMETRICS A.E.

Σε ένα παιχνίδι αναζήτησης στην Αρχαία Αγορά, το κοινό θα σταματήσει μπροστά σε κινητά και ακίνητα μνημεία και θα απαντήσει σε ερωτήσεις και γρίφους σχετικά με τη φθορά, τη συντήρηση και τη βιωσιμότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τελικός σταθμός, ο ναός του Ηφαίστου, όπου συντηρητές, αρχαιολόγοι και συνεργαζόμενοι επιστήμονες των έργων Θ-INK και CALLOS θα ξεναγήσουν τον κόσμο στα ιστορικά χαράγματα και τις φθορές του μνημείου και θα συζητήσουν για τις καινοτόμες τεχνολογίες διάγνωσης και συντήρησης που αναπτύσσονται.

Τόπος: Αρχαία Αγορά της Αθήνας

Ώρες: 10.30 – 14.00 (Τελευταία είσοδος: 13.00)

Δήλωση συμμετοχής στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://docs.google.com/forms/d/1eFhtLqLUg-L69OqISxyW3MkFaqFi0IUaCCaKTnlcsYM/edit>

Για περισσότερες πληροφορίες: Μάρθα Αθανασιάδου: 210 3224706 και Σοφία Παπιδά: 210 3314354

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Βγαίνοντας από την Λήθη. Συντήρηση τοιχογραφικού διακόσμου και οροφωγραφίας στον Ι. Ν. Αγίου Λουκά Καστοριάς.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς

Το μνημείο παρέμενε κλειστό σε κακές συνθήκες διατήρησης για μεγάλο χρονικό διάστημα. Με την ένταξη του στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020 το έργο της συντήρησης ξεκίνησε με τη συστηματική εργασία συντήρησης του τοιχογραφικού διακόσμου: εξυγίανση του χώρου, στερέωση της απολεπισμένης ζωγραφικής επιφάνειας, στερέωση υποστρώματος και τις αντίστοιχες εργασίες που αφορούν στην οροφωγραφία του ναού και παρουσιάζει ιδιαίτερες προκλήσεις ως προς τη συντήρησή του. Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τη διαδικασία της συντήρησης και να διαπιστώσει την πρόοδο των εργασιών.

Τόπος: Ι. Ν. Αγίου Λουκά Καστοριάς

Ώρες: 11:30 – 13:30

Δήλωση συμμετοχής στο 2467026649 (απαραίτητη η προ κράτηση θέσης)

ΚΟΖΑΝΗ

Λίθος: από τα αρχαία εργαλεία στο σύγχρονο laser

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Προβολή βίντεο σχετικά με τον καθαρισμό μαρμάρινων και λίθινων αντικειμένων που ανήκουν στην ΕΦΑ Κοζάνης, με Laser που διαθέτει η Υπηρεσία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Στην Αίθουσα Ε΄ εκτίθενται έργα πλαστικής με αγάλματα, στήλες και αρχιτεκτονικά μέλη σε μάρμαρο και λίθο. Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να δουν από κοντά τα αποτελέσματα των εργασιών Συντήρησης που έχουν ολοκληρωθεί και να εκφραστούν μέσω της ζωγραφικής.

Στον Αύλειο χώρο, όπου εκτίθενται αντίγραφα αυτών των εκθεμάτων θα υπάρχει η δυνατότητα οι μαθητές να γίνουν οι ίδιοι Συντηρητές, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του Συντηρητή.

Τόπος: Αιανή Ν, Κοζάνης

Ώρες: 09:00 – 10:30 & 11:30 – 13:00

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Φαληρόθεν: Η πορεία προς την έκθεση

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Στην περιοδική έκθεση παρουσιάζονται για πρώτη φορά ευρήματα από τη σωστική ανασκαφή του ΚΠΙΣΝ στο Δέλτα Φαλήρου, το πιο πρόσφατα ανασκαμμένο αττικό νεκροταφείο πλησίον της Αθήνας, με περίοδο χρήσης από τα τέλη του 8ου έως και τον 4ο αιώνα π.Χ. Θα παρουσιαστεί στο κοινό η πορεία των ευρημάτων από τον χώρο εύρεσής τους στον χώρο συντήρησης, καταγραφής και εν τέλει ανάδειξής τους στο μουσείο.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιά, Χαριλάου Τρικούπη 31, Πειραιάς

Ώρες: 11:00 - 13:00

Δήλωση συμμετοχής στα 210-4590724, 210-4521598, 210-4590731 (9:00-14:00) και στο machipent@yahoo.gr

Εορτασμός της Ευρωπαϊκής Ημέρας Συντήρησης 2022 στην Ιστορική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη

Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη σε συνεργασία με τη Βιβλιοδεσία Γάνιαρη

Η εκδήλωση περιλαμβάνει την επίδειξη παλαιών βιβλίων από τις συλλογές του Ιδρύματος και την συζήτηση με το κοινό για τις τεχνικές και τα υλικά κατασκευής των βιβλίων, τα είδη των φθορών τους και τους τρόπους φύλαξης και χειρισμού τους. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθεί ξενάγηση στην περιοδική έκθεση «Η ελληνική γραμματεία στην πρώιμη τυπογραφία», Αρχέτυπα από τη συλλογή του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη, Αριστοτελικές εκδόσεις στην πρώιμη τυπογραφία.

Τόπος: 2ας Μεραρχίας 36 & Ακτής Μουτσοπούλου, 185 35 Πειραιάς, Ιστορική Βιβλιοθήκη

Ώρες: 11:00, 12:00, 13:00 (3 ομάδες των 15 ατόμων)

Η φόρμα συμμετοχής θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος στις 5/10/2022.

**Πρόγραμμα Δράσεων / Αναρτήσεων
στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης
Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης 2022
10 - 16 Οκτωβρίου 2022**

Δευτέρα 10 Οκτωβρίου

Παρουσίαση ενός φορέα συντήρησης

Η συμβολή της Διεύθυνσης Συντήρησης της Εθνικής Πινακοθήκης στη νέα εποχή του Μουσείου

Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου

Παρουσίαση του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Τμήμα Συντήρησης

Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Διεύθυνση Συντήρησης: συνοψίζοντας 45 χρόνια ιστορίας

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Τρίτη 11 Οκτωβρίου

Αφιέρωμα σε έναν συντηρητή: αυτοί που διαμόρφωσαν τη συντήρηση στην Ελλάδα

Αναστάσιος Μαργαριτώφ – Σταύρος Μπαλτογιάννης: ένα αφιέρωμα

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Τετάρτη 12 Οκτωβρίου

Παρουσίαση καλών πρακτικών σε κινητά μνημεία και αντικείμενα πολιτιστικής κληρονομιάς

Συντήρηση ζεύγους αναλογίων Πρωτάτου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους

Επεμβάσεις συντήρησης σε χειρόγραφες επιστολές από τη Ναυτική Συλλογή του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη (συλλογή Nelson)

Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη

Η συντήρηση δυο σύνθετων ευρημάτων με ύφασμα και μέταλλο από το Πρωτογεωμετρικό νεκροταφείο στη Σταμνά Αιτωλοακαρνανίας

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Πέμπτη 13 Οκτωβρίου

Παρουσίαση καλών πρακτικών σε ιστάμενα μνημεία και διακοσμητικά στοιχεία

Συντήρηση, προστασία και ανάδειξη κεραμεικού δαπέδου στην “Βυθισμένη Πολιτεία”

Παλαιάς Επιδαύρου

Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων

“Στα ίχνη των Καλλεργών” - Συντήρηση του τοιχογραφικού διακόσμου του ναού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και του Μιχαήλ Αρχαγγέλου στα Λιβάδια Μυλοποτάμου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου

Η αναστήλωση των μνημείων στο ιερό του Ασκληπιού σε στιγμιότυπα

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας, Τμήμα Συντήρησης

Συντήρηση των μαρμάρινων αναγλύφων της Θριαμβικής Αψίδας του Γαλερίου

Θεσσαλονίκης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

Η συντήρηση του διακόσμου ενός αστικού νεοκλασικού κτηρίου της Αθήνας

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Παρασκευή 14 Οκτωβρίου

Πολιτιστική κληρονομιά σε κίνδυνο: προστασία από την κλιματική αλλαγή

Κάνε τη φροντίδα πράξη!

Diadrasis

Η επίδραση της κλιματικής αλλαγής στα μνημεία: μικροπεριβάλλον και διάκοσμος

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων σε συνεργασία με Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος»

Σάββατο 15 Οκτωβρίου

Διεπιστημονικότητα στη συντήρηση: συνεργασίες, δικτύωση και αειφορία

Φαληρόθεν: Η πορεία προς την έκθεση

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων

Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Η συμβολή της διεπιστημονικής συνεργασίας στη συντήρηση, διατήρηση και ανάδειξη του αρχαιολογικού συνόλου των μουσικών αυλών στα Μέγαρα.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής – Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Μουσειακές Αποθήκες: διαχείριση και προληπτική συντήρηση

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Η συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα COST CA19131 “EuroWeb. Europe Through Textiles: Network for an integrated and interdisciplinary humanities”

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Κυριακή 16 Οκτωβρίου

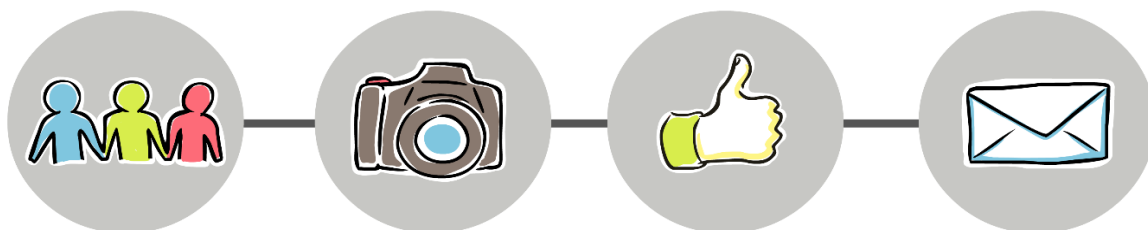
Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης

Πράσινες μεθοδολογίες στη συντήρηση έργων τέχνης

ARTICON Lab: Ανάδειξη – Συντήρηση Εικαστικών Έργων, Βιβλιακού & Αρχαιολογικού Υλικού της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής σε συνεργασία με τα SEA Lab: Ήπιων Μορφών Ενέργειας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών και OPS Lab: Εργαστήριο Αριστοποίησης Παραγωγικών Συστημάτων του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Συντηρώντας συλλογές σύγχρονης τέχνης

MOMus – Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Συλλογές Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης

Ακολουθήστε τις εκδηλώσεις:

Σελίδα Facebook του ΣΣΑΕΤΤΕ <https://fb.me/e/52Tohluu4>

Ιστοσελίδα του ΣΣΑΕΤΤΕ: www.ssaette.gr

Για τις εκδηλώσεις στην υπόλοιπη Ευρώπη ενημερωθείτε μέσω των επίσημων σημείων προβολής της E.C.C.O.

Σελίδα Facebook: <https://www.facebook.com/ECCO-European-Confederation-of-Conservator-Restorers-Organisations-177205748999066>

Ιστοσελίδα: www.ecco-eu.org/

Twitter: @ecco_eu

#EuropeanDayConservationRestoration

#EuropeanDayConservationRestorationGR

#ECCOCommunity